

Z k a l e n d á r i a r o d u C h a d ů

Potomci českých přistěhovalců v Americe projevují v posledních letech zvýšený zájem o minulost svého rodu a historii národa, z něhož vzešli. Z češtiny jim většinou zůstalo už jen příjmení a z české nátury možná právě ta umíněnost dotáhnout svůj rodokmen do zdárného konce za každou cenu.

Obrátí-li se s pátráním na archivy, dostanou za své peníze precizní informace, na které se mohou spolehnout. Získají tak základy, na kterých sice nemohou spořit, ale rovnou stavět. Většinou však uvíznou v síti soukromých rodopisných podnikatelů, nebo různých genealogických agentur.

Někteří krajané mají štěstí a rozhodující informace dostanou rychle a nezištně přímo od zdroje, z obecních úřadů nebo místních knihoven tam, kde jejich předkové kdysi žili. Čechoameričan pan Václav Chada, jehož praprarodiče odešli v roce 1873 ze Lhenicka za velkou louží, se jistě nebude zlobit, když oprášíme pár historických drobností a podělíme se o ně také se čtenáři Jihočeských listů.

Starobylé kořeny rodu Chadů rostly od sedmnáctého století na území lhenické farnosti v obci Vadkov. Dokazují to velmi staré zápisy v knihách berní ruly pro Prácheňský kraj. Vadkov tehdy příslušel k netolickému panství knížepána z Eggenbergu.

Pro pořádek dodejme, že Eggenbergové, štýrský rod, k nám přišli za třicetileté války. Celé Lhenicko jim daroval císař Ferdinand II. o vánocích roku 1622. Na panství zlepšili správní systém a podporovali rozvoj řemesel. Na jihu Čech brzy utvořili rozsáhlou stabilizující se državu, kterou pak zdědili Schwarzenbergové.

Vraťme se ale ke starým zápisům v berní rule. Co tam najdeme? Řadu jmen dávných hospodářů se soupisem jejich polností i majetku - to vše z roku 1654. Toho léta napočítala komise pro daňové účely ve Vadkově celkem 18 hospodářů.

Jsou mezi nimi i dva Chadové v mírně odlišném ekonomickém postavení. První z nich byl sedlák Jan Chada. Měl

necelých 5 ha půdy. Je zapsáno, že disponuje dvěma potahy bez koní. Vlastnil 4 voly, 3 krávy, 4 kusy jalového dobytka, 8 ovcí a 4 vepře.

Druhý Chada se jmenoval Vavřinec. Křestním jménem býval zapisován také jako Laurentius, nebo Lorenz. Ten měl ve stejném čase pouze 2 ha polí a s potahem k robotě se od něj nepočítalo. Choval jen dva voly, krávu s telátkem, dvě ovce a prase. Zatím nikdo nezkoumal, v jakém příbuzenském vztahu oba muži byli, jestli bratři, nebo otec a syn. Takové údaje píšá berní ruly u nikoho neuváděly. Vážný zájemce by musel prostudovat ještě starší pozemkové knihy a písemnosti v prachatickém archivu, kde by teprve našel odpověď.

Dědicové sedláka Jana Chady z bohatšího gruntu změnili své příjmení. V nejstarší lhenické matrice jsou zápisy těchto Chadů pozvolna vystřídány příjmením Hojsler, ač jde prokazatelně o stejné osoby. Hojsler (der Häusler) byl vlastně jen chalupník s malou polní výměrou.

Naopak potomci a dědicové Vavřince Chady z menšího gruntu ve Vadkově si své příjmení i hospodářství udrželi. Vavřincův vnuk Pavel Chada se ve zdraví oženil 5. 10. 1704. To se k Chadům přivdala Liduška ze Šanderovy chalupy. Měli spolu pěknou kupu dětí. Ty se pak z rodného hnízda rozletěly do Chrástvan, Vodice, Lhenic, Českých Budějovic, i jinam do kraje.

Aby ani ostatní památné rody z Vadkova nepřišly zkrátka, sluší se pěkně připomenout také jména jejich hospodářů z léta 1654. Byli to: Vít Štěrba, Pavel Teml, Ondřej Klečka, Vavřinec Novák, Matouš Urban, Matěj Simota, Tomáš Houdek, Pavel Hojdar, Jakub na krčmě, Matouš Hořilka, Matěj Novotný, Jiří Janů (zapsaný ovšem jako Kumchar, podle předchozího držitele gruntu), Matěj Kovář, Martin Šandera (ve skutečnosti Houdek, k vdově po Havlu Šanderovi se přiženil), dále Adam Hart (původně Pehm, než přijal příjmení podle gruntu Hartů) a jistý Jan, který své nové příjmení vyženil až s vdovou po nebožtíku Matějovi a začal se psát jako Jan Matějkovic. A to už je konec jedné starodávné historie.

M i l o s l a v T r n k a